

הדרת תורה – פרשת וישב

[נכתב ע"י הרב משה צוריאלי, מתוך ספרו "אוצרות התורה".
הבהרה. בהסכמת הרב, מאמר זה נערך ע"י תלמידו, אך טרם הגיחו]

א. בראשית לו, ב: "ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם"/

עיין רש"י שדיבר שלושה דברים והם רמוזים במלוי דמלוי של תיבת "רעה":

(הרמז בא בשילוש כי דיבר שלושה דברים. ואולי משום "לשון הרע הורגת שלשה" – ערכין טו.)

• אכילתם באבר מן החי (819) + וזלזולם בבני השפחות בכנוי עבדים (1203) + וחשודים על העריות (1165) = סה"כ **3,187**.

• הפירוט (=מילוי דמילוי) של המילה - רעה:

< אות רי"ש = ריש יוד שין (890) + יוד ויו דלת (476) שין יוד נון (486) = (1,852)

< אות עי"ן = עין יוד נון (256) יוד ואו דלת (467) נון ואו נון (225) הרי ע' – (948)

< אות ה"א = הא אלף (117) אלף למד פה (270) = (387)

סה"כ "רעה" = 387 + 948 + 1852 = **3,187**.

הגאון הרב אליהו מזרחי (=הרא"ם נפטר בשנת 1,526) בפירושו לרש"י על התורה, הביא אסמכתא לחז"ל,

כי **בעריות** נאמר "רעה" (בראשית לט, ט) / **וכן בעבדים** (שמות כא, ח) / **וכן באבר מן החי** (בראשית לו, לג).

מהר"ל הביא רעיון אחר ("גור אריה" על התורה, מהדורת מכון ירושלים, דף רו)

בענין יצר הרע (עריות) / עין הרע (לקרוא להם עבדים) / ולב רע (להתאכזר באבר מן החי).

ב. בראשית לו, ג. "ועשה לו פְתַנֶּת פסים".

פ"י "בעל הטורים" "פסים עולה בגימ' ק"ץ וכו' ורמז שמסר לו הקץ". [ע"ע פרקי דר"א פמ"ח; שמו"ר ה, טז]

והנה:

• "פְתַנֶּת (870) פסים" (190) = בסה"כ **1,060**.

• משיח (358) בן (52) יוסף (156) + משיח (358) בן (52) דוד (14) + גוג (12) ומגוג (58) = בסה"כ **1,060**. והוא פלא.

ג. בראשית לו, ט. על חלומו של יוסף שהשמש והירח והכוכבים משתחוים לו, כתב "מַעַם לוּעִז"

(יהושע, עמ' קעא) שזה נתקיים בעת שיהושע, מצאצאי יוסף, העמיד לשמש וירח.

ושם ("מעם לוּעִז", דף קע) כתב כי גם כל הכוכבים והמזלות נעצרו אז. ובכן:

• "השמש (645) והירח (229) ואחד (19) עשר (570) כוכבים (98) משתחוים (804) ליי" (40) = בסה"כ **2,405**.

• [ואלו הפסוקים ביהושע י, יביג) "שמש (640) בגבעון (133) דום (50) וירח (224) בעמק (212) אילון (97). וידום (66) השמש (645) וירח (224) עמד" (114) = בסה"כ **2,405**. והוא פלא.

ד. בראשית לו, יד. "וישלחו מעמק חברון".

עין "בעל הטורים" בשם חז"ל שעסקו אתו בהלכות עגלה ערופה (עין שם הערת הרב רייניץ, 32) לקיים מצות לוי. שע"י העיסוק בתורה ניצול ההולך בדרך, וכמו שאמר יוסף בסוף "כי למחיה שלחני ה'". ולכן:

- "וישלחו (365) מעמק (250) חברון" (266) [בראשית לו, יד] סה"כ 881.
- "וירא (217) את (401) העגלות (512) אשר (501) שלח (338) יוסף (156)" [בראשית מח, כז] = סה"כ 2125. < וביחד הכל הוא $2,125 + 881 = 3,006$.
- [ולשון חז"ל בברכות לא ע"א] "אל (31) יפטר (299) [ה] אדם (50) מחברו (256) אלא (32) מתוך (466) דברי (216) תורה (611) שמתוך (766) כך (40) זוכהו" (239) = בסה"כ 3,006.

ה. בראשית לו, כב. "למען הציל אותו..." מפרש רש"י כי זו לשונה של רוח הקודש, ולא שאמר ראובן כך לאחיו במפורש – "רוח הקדש העידה על ראובן שלא אמר זאת אלא להציל אותו" וכו'.

- "למען (190) הציל (135) אתו (407) מידם (94) להשיבו (353) אל (31) אביו" (19) בסה"כ 1229 ועם הכולל = 1,230
- רוח (214) הקדש (409) העידה (94) על (100) זאת (408) ועם חמש תיבות = בחשבון 1,230.

ו. בראשית לו, כט. "וישב ראובן אל הבור וכו' ויאמר הילד איננו". ומפרש רש"י: "ובמכירתו לא היה שם, שהגיע יומו לילך ולשמש את אביו" עכ"ל. ובכך מתורץ כיצד לא ידע כלום מהמכירה. ובכן:

- "וישב (318) ראובן" (251) = בסה"כ 577.
- במעמד (156) המכירה (280) הוא (12) לא (31) היה (20) נֶכַח (78) = בסה"כ 577.

ז. בראשית לו, לג. "חיה רעה אכלתהו". הביא רש"י דברי חז"ל בב"ר: "נצנצה בו רוח הקודש, סופו שתתגרה בו אשת פוטיפר".

- [במילוי האותיות] חיה [חית, יוד, הי] (443), רעה [רש, עין, הי] (645) = בסה"כ 1,088.
- אשת (701) פוטיפר (385) + ועם ב' תיבות = בסה"כ 1,088.

ח. בראשית לח, יד. "ויתָּשֵׁב בפתח-עיניים". וצ"ע האם יש משמעות לשם זה? ודאי, כי כך נגזר מקדמת דנא (ע"ש מדרש ב"ר פרק י"ה, ד"ה ויראה יהודה). וע"ע להלן בספרנו זה (אוצרות התורה) עמ' 845 בספר "מגילת רות".

- בפתח (490) עיניים (180) = 670.
- תמר (640) יהודה (30) = 670.

ט. בראשית לח, כה. (עיי"ש רש"י, ע"פ חז"ל סוטה י ע"ב)

- "היא [וקרינן: היא:] (16), מוצאת (537) והיא (22) שלחה (343) אל (31) חמיה (63) לאמר (271) לאיש (341) אשר (501) אלה (36) לו (36) אנכי (81) הרה" (210) בסה"כ 2488.
- נוח (64) לו (36) להאדם (80) שיפילו (436) אותו (413) אל (31) כבשן (372) האש (306) ולא (37) ילבין (102) פני (140) חברו (216) ברבים (254) בסה"כ 2487.

י. בראשית לט, יא. "ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו, ואין איש מאנשי הבית שם בבית". אמרו חז"ל (סוטה לו ע"ב) כי דמות דיוקנו של אביו יעקב כן היה שם, ובכך ניצול. שמא דרשו כי המלים "מאנשי הבית" בא למעט. [ב"תוספות השלם", בעריכת הרב יעקב גליס, הביאו "ואין איש מאנשי הבית שם" גימ' "אבל דמות דיוקנו של יעקב היה שם"]. וכתב ר' עזרא:

- "ואין (67) איש (311) מאנשי (140) הבית (417) שם (340) בבית" (414) = בסה"כ 1,950.
- ורק (306) דמות (450) דיוקן (170) יעקב (182) נראתה (656) ליוסף (186) = בסה"כ 1,950.